

De gerechten van de koning

Daniël 1

Daniël en zijn metgezellen waren als jongemannen (lett. kinderen) naar Babel gebracht. Zij hadden kunnen zeggen dat zij de straf droegen voor zonden waarvoor zij niet verantwoordelijk waren. Over hen was de straf gekomen, die tegenover Hizkia een eeuw eerder al was uitgesproken (2 Kon. 20:18). Zij ondergingen de eerste fase van de oordelen, waarvoor Jeremia al dertien jaar tevergeefs het volk en zijn oversten waarschuwde, dus tijdens hun jeugd. Zij namen zonder tegensputteren de nederlaag en de vernedering van hun volk aan. Zij erkenden de gezag van de koning die hen had onderworpen, die de tempel had geplunderd en gevangenen als gijzelaars had meegenomen. Zij protesteerden niet toen men hun namen veranderde in namen die herinnerden aan de Babylonische afgoden. Zij legden zich toe op de studies die nodig waren om de koning van de heidenvolken goed te kunnen dienen.

De wijzen van de wereld zullen misschien denken: 'Dit zijn mensen die van de gunstige gelegenheid gebruik maken! Deze jongemannen geven niets om hun koninklijke afkomst en hun vaderland. Zij zullen zich snel vermengen met de Chaldeeën en ze doen er goed aan. Jeruzalem en zijn tempel zijn ver weg, hier is geen altaar, geen offeranden, de gewijde voorwerpen zijn in dienst van de god van Nebukadnezar. Alles is afgelopen met Israël en met de wet. Het is het allerbeste te profiteren van de gunstige maatregelen van de koning en kansen aan te grijpen.'

Maar er was één punt waarop zij weigerden wat de koning had geboden. *'Daniël nu nam zich in zijn hart voor zich niet te besmetten met de gerechten van de koning of met de wijn die hij dronk'* (vs. 8a). Dit was geen geheime afspraak waaraan hij

zich in het verborgen wilde houden. *‘Daarom verzocht hij het hoofd van de hovelingen of hij zich niet zou hoeven te verontreinigen’* (vs. 8b). Maar, kan de menselijke wijsheid dan weer zeggen: *‘Dit is een uitzondering waaraan de andere bannelingen blijkbaar geen aandacht hebben geschonken. Een eigenaardigheid, een gewoonte die was overgebleven uit hun kindertijd; of een laatste opleving van nationaal gevoel zonder betekenis.’*

Integendeel, het was van groot belang. Het openbaarde de werkelijke toestand van Daniël en zijn drie vrienden. God zegende dit onmiddellijk met Zijn goedkeuring: *‘God gaf Daniël genade en barmhartigheid bij het hoofd van de hovelingen’* (vs. 9). Hij neigde het hart van hun verzorgers en bekroonde hun beproeving met succes. Als deze jongemannen de letter van de wet eerbiedigen, waarin ze in Jeruzalem zijn onderwezen, is dat voor hen niet slechts een lege vorm. De beslissing, in het hart genomen, was bindend voor hun verdere leven, zoals zij later op buitengewone wijze zouden bewijzen (Dan. 3 en 6).

1. Gods gezag

Hun beslissing toonde allereerst dat zij een hoger gezag erkenden, boven dat van de koning van Babel en zijn afgoden. Het hoofd van de hovelingen vreesde zijn heer, de koning (vs. 10). Maar Daniël en zijn vrienden vreesden Hem, Die Daniël kort hierna tegenover de koning zou noemen *‘de God van de hemel’* (2:37, 44). Hij is de Enige: *‘Ik ben de HEERE, uw God (...). U zult geen andere goden voor Mijn aangezicht hebben’* (Ex. 20:2-3). De drie Joodse mannen, Sadrach, Mesach en Abed-Nego, wilden zich niet voor het gouden beeld neerbuigen; en toen Daniël een grijsaard was geworden, bleef hij bidden voor het open venster dat uitzag naar Jeruzalem, ondanks het verbod om een bede te richten dan alleen tot de koning. De ware God alleen moet gediend, geëerd en gevreesd worden: *‘U moet de HEERE, uw God, vrezen, Hem dienen en bij Zijn Naam zweren’* (Deut. 6:13). Zijn woord moet worden gehoorzaamd door allen die Hem toebehoren.

2. God is heilig

De God Die zij vrezen, is een heilige God. Hij laat onreinheid niet toe en wil niet dat Zijn dienstknechten eten nuttigen dat aan de afgoden is geofferd. Hij wil evenmin dat zij de bevelen overtreden, die in Gods wet zijn gegeven om onderscheid te maken tussen wat rein en wat onrein is. *‘Want Ik ben de HEERE, uw God. U moet u*

heiligen, en heilig zijn, want Ik ben heilig' (Lev. 11:44-45). Dit heeft Hij gezegd in verband met dit onderscheid in voedsel.

3. Geloofsgehoorzaamheid

Onze gehoorzaamheid is die van het *geloof*. Die heeft niets slaafs. Het geloof heeft er behagen in te doen wat God welgevallig is. Zo zou ook de volmaakte Mens handelen: *'Mijn voedsel is dat Ik de wil doe van Hem, Die Mij heeft gezonden'* (Joh. 4:34). *'Ik vind er vreugde in, Mijn God! om Uw welbehagen te doen'* (Ps. 40:9). En de getrouwen van het Joodse overblijfsel, waarvan deze bannelingen in Babel een beeld zijn, zullen zeggen: *'Hoe lief heb ik Uw wet! (...) Ik verblijd mij in Uw geboden, die ik liefheb'* (Ps. 119:47, 97, 113). Natuurlijke gevoelens zijn niet beslissend. Daniël weigerde voedsel dat aangenaam was. Onze eigen natuur zou de lekkere spijzen van de koning dankbaar aanvaarden. Wat een gunst, wat een voorrecht voor gevangenen. Maar wat zijn die voorrechten, vergeleken bij de zegen die men heeft als men de wil van God doet?

4. Gods beloften

Aan de andere kant, om te kunnen handelen zoals deze jongemannen moet men ervan overtuigd zijn dat God Zijn volk niet vergeet; zelfs niet als Hij het straft en Zijn aangezicht ervoor verbergt. De onderwerping aan de volken zou niet eeuwig duren. Aan de ballingschap in Babel zou een einde komen. Kenden zij de profetie van Jeremia, uitgesproken in hetzelfde jaar van hun wegvoering, over de '70 jaar' van deze ballingschap? Niets bevestigt dit. Pas 69 jaar later moest Daniël het uit de boeken leren (Jer. 25:1, 11; Dan. 9:1-2)

Zij kenden op zijn minst de boeken van Mozes en de profeten Hosea, Amos, Jesaja, Micha. Ze hadden dus zowel oude als nieuwe beloften. Zij waren zich ervan bewust dat onderwerping aan Nebukadnezar in de huidige tijd ook onderwerping inhield aan God, Die Zijn hand zwaar liet drukken op Zijn schuldige volk. Maar er zou verlossing komen. Hetzelfde overblijfsel dat zijn vermaak vond in de wet van God, herhaalde de vraag: 'Hoelang?' Dat is het zuchten van het geloof (Jes. 6:11; Ps. 6:3; 13:1-2; 74:10; 89:46; 90:13; 94:3-4; Hab. 1:2).

5. Gods trouw

Hun houding was gebaseerd op het geloof in Hem Die had gesproken, de trouwe God (Deut. 32:4). Het Woord van God is onveranderlijk zoals Hijzelf, want Hij blijft Dezelfde. De Schrift kan niet gebroken worden en heeft dezelfde waarde, hoewel het volk van God Zijn Woord had verloochend. Het volk had zich van God afgekeerd en was voor een tijd verworpen. De wet blijft onaantastbaar, evenals in de tijd toen Mozes haar gaf. En bovenal kan de Heere niet falen in wat Hij aan de vaders heeft beloofd. Het geloof van deze jongemannen en van de getrouwen in alle tijden is gericht op de kern van de beloften: *‘Wij hebben Hem gevonden van Wie Mozes in de wet geschreven heeft, en de profeten’* (Joh. 1:46). Het gaat om de Messias, de Verlosser.

Omdat ze zich niet verontreinigd hadden en weigerden het verleidelijke voedsel van Babel te eten, waren deze jonge Hebreërs geschikt om de ‘raad van God’ te dienen. Dat zouden ze doen op de plaats waar God hen had gesteld, als gewetensvolle dienaren van de koning der volken die door de Allerhoogste was aangesteld, om getuigenis te geven van de rechten van God, die zij op het juiste ogenblik laten horen (Dan. 2:47; 3:28; 4:37; 6:25-27). Zij ontvingen van God wijsheid en inzicht dat nodig was om beter dan hun collega’s hun plicht ten opzichte van de koning te vervullen. Maar zij alleen ontvingen inzicht in de ondoorgrondelijke en verborgen dingen, de verborgenheden die de God van de hemel openbaart (Dan. 2:22, 28). Dat inzicht zouden ze niet hebben gekregen, als zij zich hadden verbonden met onreinheid, dat was het allereerste. Maar bovendien hebben ze ook volhard in hun geloof, waarvan hun vurige gebed het bewijs was (Dan. 2:18).

‘Vertrouwelijk gaat de HEERE om met wie Hem vrezen, Zijn verbond maakt hij hun bekend’ (Ps. 25:14). Op die manier hebben Daniël en zijn drie vrienden hun karakter van vreemdelingen in Babel bewaard, zodat zij daar waardevol aanwezig waren en handelden. Ze waren getuigen van God en konden de vrede voor de stad zoeken, waarheen ze waren overgebracht (Jer. 29:7). Wat een nuttige lessen voor ons. Niet dat onze plaats helemaal dezelfde is als die van hen. Tegenover God gehoorzaamden zij als Joden onder de wet. Christus heeft ons in de vrijheid gesteld. Wij zijn tegenover de wereld ook vreemdelingen; maar niet omdat de gemeente in slavernij verkeert, zoals het Joodse volk dat was. Integendeel, dat is niet mogelijk. De gemeente is hemels, en ons burgerschap is in de hemel. Wij dragen op aarde de naam van de soevereine Meester, Die door wereld is verworpen maar verheerlijkt is in de hemel en over de aarde zal regeren. Wij hoeven onze harpen niet aan de wilgen van Babel te hangen en weigeren de liederen van Sion te zingen in een

vreemd land (Ps. 137). Hier op aarde begint al het lied dat we in de hemel zullen zingen (Openb. 1 en 5).

Het is waar dat onze ontrouw – zowel van de christenheid in haar geheel als van de vele getuigenissen die er in de loop van de kerkgeschiedenis zijn geweest – het oordeel over het huis van God heeft gebracht. De christenheid, waarvan wij deel uitmaken, heeft van het christendom een wereldse godsdienst gemaakt. Zij heeft zelf het wereldse juk gevormd dat op haar ligt, ondanks alle pretenties. Maar zelfs de poorten van de hades kunnen ‘Mijn gemeente’ niet overweldigen, zo heeft Jezus gezegd (Matt. 16:18).

Het is ook waar dat we leven in de ‘tijden van de volken’ (Luk. 21:24). Die lopen vanaf Nebukadnezar tot de verschijning van Christus. Maar onze hoop is niet die van Israël. De tijd van de gemeente vormt een tussenfase in de geschiedenis. Christus, met Wie ons leven nu verborgen is in God (Kol. 3:3), wacht op het ogenblik dat Zijn vijanden zullen worden gelegd tot een voetbank voor Zijn voeten. Wij zullen met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid en hiertoe zal Hij ons vooraf tot Zich genomen hebben. Tot dat moment regeert de satan, hoewel die op het kruis is overwonnen, als onrechtmatige bezitter van de wereld. Dit alles geeft aan onze plaats als vreemdelingen een heel eigen karakter. Als getuigen van Hem, Die God gemaakt heeft tot Heere en tot Christus, leven wij in een wereld die op weg is naar het oordeel. De verwoesting van Babel is daar maar een zwak beeld van. Wij moeten onderworpen zijn aan de door God ingestelde overheden en zijn verantwoordelijk te werken voor het goede en de vrede, terwijl wij goeddoen en bidden voor de overheden. God zal aan allen die op Hem vertrouwen wijsheid, bekwaamheid en kracht geven om de taak te volbrengen die God ons op aarde heeft gegeven.

Maar dat is pas mogelijk, als wij in ons hart hebben besloten ons niet te verontreinigen met de gerechten van de koning of met de wijn die hij drinkt. Dat zijn de dingen die van deze wereld zijn, die worden gekenmerkt door het zegel van haar overste die ze uitdeelt; en dat is de satan. Zij beantwoorden aan de begeerten van het hart en voeden het vlees. Die dingen te onderscheiden en te verwerpen, lijkt moeilijker te worden naarmate de geest van de laatste dagen veld wint. Laten we zeggen dat dit meer dan ooit harten vereist die gericht zijn op de hemelse dingen, en tere gewetens en gevoelens.

Heel in het bijzonder willen we denken aan de jonge mensen, die evenals Daniël en zijn vrienden hun eerste persoonlijke contacten hebben met de wereld. Zij moeten onderwezen worden om de goede belijdenis af te leggen. We kunnen de geest net zomin als het lichaam zonder oefening laten en de handen zonder leiding. Dat zou

mislukking kweken, ongeschiktheid bevorderen en bijgeloof aanmoedigen. Wat belangrijk is, dat alles kan worden aangenomen uit de hand van God, met dankzegging en met het oog om Hem te dienen. Alles waartoe men geroepen wordt te handelen. *'Aan deze vier jongemannen nu gaf God kennis en verstand van allerlei geschriften, en wijsheid, en Daniël gaf Hij inzicht in allerlei visioenen en dromen'* (Dan. 1:17).

De aardse plichten, of dat nu familieaangelegenheden zijn, beroepsmatige of burgerlijke plichten, geven de gelovige voortdurend gelegenheid zijn Meester te eren. Als hij ze verricht met Hem, voor Hem, en met dankzegging en gebed. Dat kan al gebeuren als wij worden gevormd door onderwijs, studie, lectuur enz. En later als wij tijdens het werk steeds meer in aanraking komen met onbekeerde mensen. Dat geldt ook voor de noodzakelijke ontspanning. Maar op al die verschillende gebieden is alles wat niet kan worden gedaan in gemeenschap met de Heere, te veroordelen als verontreiniging. De Heere Jezus moet geheiligd worden in onze harten door Hem de plaats te geven die Hem toekomt. Hoeveel te meer alles wat zo'n grote plaats, zo niet het hele leven in beslag neemt: het zoeken van genot, rijkdom en eer. Laten we dit overwegen! Kan de naam van God ermee verbonden worden? Maar hoe vaak wordt dit niet veronachtzaamd.

De wereld is geen plek voor de gelovige. De gelovige kan daar nooit op zijn gemak zijn, zelfs niet als hij zijn geweten het zwijgen oplegt. Het Woord is duidelijk en krachtig in zijn beknoptheid: *'Wij weten dat wij uit God zijn en de hele wereld in het boze ligt'* (1 Joh. 5:19). Voor dit gezonde oordeel over de dingen vinden we hulp in het Woord als een lamp voor onze voet, en het gebed dat ons in de tegenwoordigheid van God brengt. Het Woord is krachtig door de Geest. Zonder de Geest zouden we spoedig in een uiterlijke sleur vervallen. De Geest maakt levend, terwijl de letter doodt. Het zou dwaas zijn om iemand die geen leven uit God heeft, te dwingen van wereldse dingen afstand te doen. Maar als er nieuw leven is, moet dat zich openbaren door de wereldse begeerten en de goddeloosheid te verzaken (Tit. 2:12). Laten we niet vergeten dat de kinderen van gelovigen zich in een bijzondere positie bevinden, en dat hun ouders de verantwoordelijkheid hebben hen op te voeden in de tucht en vermaning van de Heere.

Het is voor ons duidelijk dat we geen onderscheid hoeven te maken tussen aardse voedingsmiddelen (Rom. 14:14; 1 Kor. 10:25; Kol. 2:21-22). Wij leven niet meer onder de wet. Maar Christus is gestorven, *'opdat de rechtvaardige eis van de wet vervuld wordt in ons, die niet naar het vlees wandelen, maar naar de Geest'* (Rom. 8:4). Wat het vlees behaagt, bedroeft de Geest. Het vlees begeert tegen Hem, en de Geest tegen het vlees. Ons geestelijk voedsel, namelijk Christus Zelf (Joh. 6), is

voor de oude mens verachtelijk. Het geestelijk voedsel is een genot voor de nieuwe mens, of het nu het manna is (Christus als Mens hier op aarde), of het Pascha (Christus in Zijn dood), of de opbrengst van het land (Christus geplaatst in de hemelse gewesten). Dit is het geestelijke voedsel van de gelovige. Hij kan aan iedereen laten zien hoeveel gezondheid dit voedsel geeft, en dat de gerechten van de koning daarbij in het niet vallen.

Schijnheilige mensen in de wereld zullen toegeven dat er bepaalde genoegens zijn die onteren. Zelfs al moeten ze, door een schone schijn te geven aan de begeerten van het vlees, zulke grove genoegens schaamteloos aan de menigten voorzetten, van wie zij het verstand wegnemen (Hos. 4:11). We weten hoever men daarin gaat in onze tijd en hoeveel voordeel er verkregen wordt uit de exploitatie van immorele lectuur en voorstellingen die in elke huiskamer gebracht en uitgezonden kunnen worden.

De wereld biedt de gelovige graag aardse voeding. Ze heeft wel iets voor elke smaak: de kunst, de fantasie, het gevoel en het verstand, of van alles wat door elkaar. Cultuur en beschaving worden met alle allerlei deugden versierd. Men kan in de kunst vluchten, in de 1001 vormen die de wereld biedt. Men kan onder de indruk komen van de filosofie, van de duizelingwekkende ontdekkingen door de wetenschap, de kracht van de techniek, de verheerlijking van politieke acties; dingen kunnen veranderen en wat al niet meer! De gerechten zijn heerlijk, de wijn is koppig.

In werkelijkheid is het doel altijd om zichzelf te behagen, of anderen te overtreffen en zichzelf te overtroeven. Gevleid, beschaafd, maar altijd gericht op de nietige afgoden (Jona 2:8). De oude mens heeft de illusie dat hij zichzelf opvoedt, maar het blijft de zonde van Adam om God gelijk te willen zijn. Tegelijkertijd probeert hij zijn naaktheid te bedekken en de gedachte aan het lijden, de dood en het hiernamaals weg te drukken. Hij probeert gelukkig te worden zonder God. Want sinds de zondeval galmt naast de stem van het geweten de echo na van het woord: *'U zult als God zijn'*. De heerlijke gerechten van de koning worden aangeboden door dezelfde verzoeker, die de waarde van de verboden vrucht aanpreeft en insinueerde: *'Is het ook dat God gezegd heeft.'* Ja, God heeft gesproken. Hij spreekt altijd. Hij zegt dat *'alles wat in de wereld is: de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven, niet uit de Vader maar uit de wereld is'* (1 Joh. 2:16). De kinderen van de Vader moeten naar Hem luisteren, en niet naar de oude slang.

Sommige mensen hebben de illusie dat zij de wereld langzamerhand kunnen ombuigen naar Gods gedachten. Dat past ons niet. Voor een onderwerping, zelfs

een geveinsde onderwerping, zal de ijzeren roede nodig zijn van de Herder van de volken. Wat ons past is het praktisch verwerkelijken dat *'wij van Christus zijn, en Christus van God is.'* Zich voeden met dit verachte voedsel en de gerechten van de koning te weigeren, is het geheim om hier te kunnen leven als het zout van de aarde en het licht van de wereld. De grens met de wereld is altijd het *'kruis van onze Heere Jezus Christus, door Wie voor mij de wereld gekruisigd is en ik voor de wereld'* (Gal. 6:14). Die grens wordt getrokken in het hart overeenkomstig de plaats die Christus daarin heeft.

Bron: Le Messenger Evangélique 1965-141; Titel: Les Mets délicats du roi

